

Izšla razen nedelj in praznikov vsak dan popoldan.

Uredništvo je v Ljubljani, Franciskanska ulica št. 6/L, Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in podpisati, sicer se jih ne priobči. Rokopis se ne vrača.

Inserati: Enostolna petstotnica 75 vin., pogojen prostor 1'25 v.; razglasi in poslane vrstice po 1'50 v.; večkratne objave po dogovoru primeren popust.

Pozamezna števil. stane 40 vinarjev.

Naročnina: Po pošti ali z dostavljanjem na dom za celo leto 72 K, za pol leta 36 K, za četrt leta 18 K, za mesec 6 K. Za Nemčijo celo leto 77 K, za ostalo tujino in Ameriko 84 K. — Reklamacije za list so poštne proste.

Upravništvo je v Ljubljani, Franciskanska ulica št. 6/L, Učiteljska tiskarna.

Telefonska št. 312.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socijalno - demokratične stranke.

Sklepi zaupniške konference.

II.

Minimalni program.

Zlasti zahtevamo:

7 in 8. t. m. so se zbrali v Ljubljani naši strankini zaupniki iz vseh večjih krajev Slovenije, da se pogovorijo o strankinem delu v bližnjem času. ter da povedo obenem svoje mnenje o vseh onih velevažnih nalogah in zunanjih nalogah jugoslovanskega proletarijata, o katerih ima sklepati prihodnji strankin zbor.

Udeležba je bila prav lena. Navedeni so bili tudi vsi naši poslanci. Zivahne debate so se udeležili delegati iz vseh zastopanih krajev. Iz njihovih poročil je bilo predvsem spoznati, da se naša stranka povsod močno razvija. Odbori ne zmorejo več vsega dela. Tudi s tem se bo treba baviti. Iz dolge, vsestranske debate je bilo obenem povzeti vodilne smernice za naše nadaljnje delo. Te smernice so v glavnih obrisih osredotočene v naslednjih resolucijah, ki so bile soglasno sprejete.

I.

Načelni del.

Vzdržujoč načelne misli programa jugoslovanske socijalno demokratične stranke izjavlja konferenca iznova:

Vzrok bede, pod kateri ječi proletarijat v sedanji družbi, je vse družabno življenje obvladujoče dejstvo, da so produktivna sredstva monopolizirana v rokah posameznikov. Zato je delavski razred, ki je vsled tega odvisen od sedanjega lastnika produktivnih sredstev in zemlje, to je od razreda kapitalistov in veleposesnikov, katerih politična in gospodarska nadvlada se izraža v današnji razredni državi.

Vedno bolj izginjajoča posamezna produkcija proizvaja tudi posest produktivnih sredstev po posameznikih za nepotrebnost.

Stremimo po združni produkciji na temelju družabne lastnine produktivnih sredstev, za katero so zlasti v industriji že danes podani vsi duševni in materijalni predpogoji.

Zavedamo se, da moramo razvoj v tej smeri zavedno pospeševati z vsemi močmi, zlasti pa tudi s tem, da si osvojimo politično moč. Zgolj razredno zavedni in za razredni boj organizovani proletarijat, more biti nosilec razvoja v tej smeri in nosilec socialistične družbe. Proletarijat organizovati, ga navdati s spoznanjem svojega položaja in svojih nalog, ga duševno in telesno usposobiti za boj — v tem spoznavamo program jugoslovanske socijalno demokratične stranke. V svrhu njegove izvršitve se je treba posluževati vseh pripravnih in naravnih pravnih pomočkov ljudstva odgovarjajočih pomočkov in dela, predvsem vzgojnega dela.

14

LISTEK.

NA DNU.

Slika v štirih dejanjih. Spisal Maksim Gorkij. Prevel Pavel Golia.

(Konec.)

Satin: Ne posebno... Preje — neumno...

Baron: Da... saj tudi jaz mislim, da neumno... Ampak... za nekaj sem se pa le rodil... a?

Satin (se smeje): Najbrž... Človek se rodi za boljše bodočnost! (Kima z glavo): Tako... dobro!

Baron: Ta... Nastka! Zbežala je... Bog ve, kam? Moram vendar pogledati... kje le? Ona je... vseeno... (Odide. Pavza).

Akter: Tatar! (Pavza). Knez! (Tatar obrne glavo).

Akter: Zame... moli... Tatar: Kaj?

Akter (bolj tiho): Moli... zame!... Tatar (no kratkem molku): Sam moli...

nih načel v besedi in dejanju je nujni predpogoj edinstvi vsega slovenskega delovnega ljudstva.

III.

Ujedinjenje jugoslovanskega proletarijata.

Konferenca se izjavlja za tesno ujedinjenje jugoslovanskega proletarijata na podlagi socijalno demokratičnega programa po svobodnem sporazumu, da se mu s tem omogoči uspešno delo doma in sodelovanje pri socijalistični internacionali.

Konferenca je nadalje odobruje vzela na znanje sklep izvrševalnega odbora z dne 22. julija 1919, s katerim je izvrševalni odbor izključil iz stranke g. Nina Furlana, ker se je s svojim neodkritim, razdirajočim delom v organizacijah pregrešil proti strankini disciplini.

Istotako je vzela konferenca na znanje, da je bil radi kršitve strankin discipline izključen iz stranke tudi ing. Gustinčič.

Trockij o položaju.

Kakor poroča »Journal des Debats«, je imel Trockij te dni v Moskvi pomemben govor o političnem položaju sovjetske ruske republike. V svojih izjavah je primerno osvetlil pomen zmage, ki so jo doseгли boljševiki nad Kolčakovovo vojsko. Dejal je, da se bodo boji proti Denikinovi vojski nadaljevali, dokler njegova vojska ne bo zdrobljena na vrhovih Kavkaza.

Govor je imel velik vtis, ker se v veliki Rusiji kakor tudi v drugih državah, nastalih iz prejšnjega ruskega imperija, manj bojijo boljševizma kakor pa možnosti, da bi se zopet povrnil carizem, ki ga smatrajo za naslednika Kolčakovih in Denikinovih uspehov.

Resno vznemirjenje izzveneva iz govora Trockega le glede stanja boljševizma na jugu. V tem pogledu je rekel Trockij: Naš položaj na jugu je zelo opasen. V Ukrajini bomo imeli kmalu več nevarnosti, ko v veliki Rusiji, ker nas ukrajinski »kulaki« (tako imenujejo Rusi ironično ukrajinske male kmete) po svoji moči nadkriljujejo. Navajeni na izpremembo vladne oblike hočejo oni sedaj nemoteno ropati in pobijati. Sramotno je, ako pomislimo, da so prehranjevalne razmere v Kijevu danes slabše kot v Moskvi. Ukrajinski »kulaki« živijo sploh ne oddajajo; proti vsakomur pa, ki se ne strinja s njihovim ravnanjem, nastopajo z orožjem v roki ali celo s topovi.

Iz teh v prevladni obliki izraženih navedb je posneti, da so ukrajinski »kulaki« izrazito protiboljševskega duha, da na noben način ne marajo komunističnega režima ter da se z orožjem v roki in celo s topovi upirajo sovjetskimi četami, ki prihajajo v njihove vasi rekvirirat.

Vendar pa je Trockij dostavil, da bo tudi Ukrajina v doglednem času očistena vseh povzročevalcev nereda. Izrekel je še svoje priznanje neoporečni avtoriteti in politični spretnosti ukrajinskega direktorija, ki mu predseduje general Petljura, in sklenil svoj govor z izjavo, da je neobhodno potrebna združitev vseh držav, ki so izšle iz prejšnjega ruskega carstva, v skupen blok, da se na ta način vendar že omeji in končno odpravi anarhija, ki razdeva veliko Rusijo.

Jugoslavija ne podpisuje miru z Nemško Avstrijo.

LDU. Pariz, 7. (DunkU.) Reuterjev urad poroča: Kakor se zadržuje, je vlada kraljevstva SHS sklenila, da ne podpisuje mirovne pogodbe z Nemško Avstrijo.

LDU. Pariz, 8. (ČTU.) Rumunska delegacija je končno veljavno odklonila podpis mirovne pogodbe. v St. Germainu radi določb o varstvu manjšin.

LDU. Saint Germain, 8. (DunkU.) Kakor poroča »Temps«, groze sedaj v resnici tako Rumunija, kakor Jugoslavija in Čehoslovaška, da prihodnje sredo ne bodo hotele podpisati mirovne pogodbe z Nemško Avstrijo, ako se ne zadosti njihovim zahtevam. Rumunska delegacija je že predložila mirovni konferenci noto, v kateri pravi, da je dobila od svoje vlade povelje, naj podpisuje mirovno pogodbo, toda z gotovim pridržkom, ki se nanaša na člen 60. Kakor ve poročati

»Temps«, je vrhovni svet na to noto že odgovoril in izjavil, da se s tako ponudbo ne more strinjati, ter da mora Rumunija brezpogojno podpisati, ali pa sploh ne podpisati. Kakor znano, je vrhovni svet pri podpisovanju versailleskega miru zavzel enako stališče napram Kitajski. Jugoslovanska vlada je dala svoji mirovni delegaciji navodilo, naj podpisuje s. i. t. germansko mirovno pogodbo samo tedaj, ako ima veljati določba o varstvu manjšin tudi v pokrajinah, ki so spadale k Srbiji. Že ob pričetku vojne leta 1914. Zelo dvomljivo je, kaj se bo zgodilo, ako vrhovni svet odkloni to zahtevo, kajti belgrajski vladi najbrže ne bo mogoče, poslati svoji mirovni delegaciji nova navodila tako hitro, da bi jih delegacija prejela še pred sredo. — V Čehoslovaški republikli vlada, kakor znano, veliko ogorčenje radi sklepov posameznih komisij, ki so bili predloženi vrhovnemu svetu in ki razsolajo tako v tešinskem vprašanju, kakor tudi v vprašanju meje v Spižu in v Oravi ugodno za Poljake. »Temps« pravi, da se po vseh znakih in vprašanjih na to, v svrhu demonstracije proti tem razsodbam, odkloniti podpis nemško-avstrijske mirovne pogodbe. List se obrača v svojem uvodnem članku proti takemu postopanju Čehoslovaške republike in pravi, da bi bilo vendar brezmiselno zaradi tešinskega vprašanja odkloniti podpis mirovne pogodbe, v kateri sploh ni govora o tem vprašanju. Končno predlaga »Temps«, naj se rešitev tešinskega problema odgodi vse dotlej, da bo ljudsko glasovanje odločilo usodo Gorenje Šlezije.

Brzljavne vesti.

Avstrijsko pravo v zasedenem ozemlju.

LDU. Rim, 9. (DunkU.) Kakor poroča »Messaggero«, je minister za pravosodstvo izdal naredbo, po kateri ostane v zasedenih krajih avstrijsko pravo v veljavi vse dotlej, dokler ga ne bo nadomestilo preurejeno italijansko pravo.

NEMŠKO AVSTRIJSKA NARODNA SKUPŠČINA.

LDU. Nauen, 8. (Brezlično.) O seli nemško-avstrijske narodne skupščine, v kateri se je končno privolil podpis mirovne pogodbe, poročajo se nastopno: Državni kancelar dr. Renner je najprej poročal o poteku in uspehu pogajanj v St. Germainu. Zastopnik krščansko-socialnih poslancev je utemeljeval predlog glavnega odseka, naj se vzame poročilo državnega kancelarja na znanje ter pred vsem svetom svečano protestira proti temu, da se nemško-avstrijskemu ljudstvu pod pretvezo varstva neodvisnosti Nemške Avstrije jemlje pravica samoodločbe ter za življenje potrebna gospodarska in politična združitev z nemško mat-

rinsko deželo. Narodna skupščina naj izreče nado, da zveza narodov ne bo trajno odrekala nemškemu ljudstvu pravice do ujedinjenja in svobode naroda, kakor hitro bo mir prevladal duha neestrpnosti in sovraštva, ki je povzročil vojno. Nadalje naj narodna skupščina protestira proti nasilnemu odtrganju 3½ milijona sudetskikh in alpskih Nemcev ter njihovi predreditvi tujemu gospodstvu naroda, ki se priznava celo v mirovni pogodbi za sovražnika. Zgodovinsko odgovorne za ta sklep dela narodna skupščina one vlasti, ki so ga kljub resnemu nemško-avstrijskemu svarilu izvedle. Narodna skupščina dviga pred vsem kulturnim svetom obožbo in protest proti odtrganju Južne Tirolske od njene skupne materinske dežele, kakor tudi ostalih alpskih Nemcev, ki so odtgnani od svojega naroda.

Nadalje se izraža upanje, da bo zveza narodov kmalu zopet poravnala krivico na sudetskikh Nemcih, Južni Tirolski, na važnih delih Korške, Štajerske in Nižnje Avstrijske. Z zadovoljstvom se je sprejelo priznanje združitve zahodno Ogrske

Bubnov: Kje pa so ljudje? Zakaj pa ljudi ni tukaj? Alo — danes plačam jaz... Kdo je v oglu?

Satin: Se boš kmalu zapil? Strašilo! Bubnov: Jaz — kmalu... To pot sem si nabral kapital — kratek... Gušaveč! Kje je Guša?

Klešč (stopi k mizi): Oa ni... Bubnov: U-u-rrr! Barbos! Purman! Ne lajaj, ne kriči! Pij in vesel se in nosu ne povešaj!... Jaz vas vse pogostim! Jaz, bratec, rad pogostim! Če bi bil jaz bogat... jaz bi... otvoril brezplačno gostilno! Ej, Bogu! Z muziko in pevskim zborom... Pridi, pij, lej, poslušaj pesmi... razveseli se! Revček... alo, kar k meni v brezplačno gostilno! Satin! Jaz bi te... jaz bi tebi... na, vzemi polovico vseh mojih kapitalov... tako bi...

Satin: Zdej mi daj vse... Bubnov: Ves kapital? Sedaj? Na, rubl!

In še desetica... petica... semena... vse... Satin: No, dobro! Pri meni se bodo bolje držali... Igraj bom nanje...

Medvedjev: Jaz sem priča... denar je oddan v hranitev... koliko ga je?

Bubnov: Ti? Ti si velblod... Nam ni treba prič...

Aljoška (vstopi bos): Bratci! Noge sem si premočil...

Bubnov: Orlo si premočil... To je vse! Dober si ti, poješ in igraš... to je zelo lepo! Ampak piješ tudi, in to ni prav. To je škodljivo, bratec, škodljivo je to...

Aljoška: Po tebi vidim... Samo kadar si pijan, si podoben človeku... Klešč! Si harmoniko popravil? (Poje in pleše):

Eh, bratci, moj gobec, da, da... je lep kot stekleničica ruma. Zato me pa rada ima moja ku-ku-ku-kuma!

Prezebel sem, bratci... Mraz!... Medvedjev: Mm... če vprašam: Kdo je ta kuma?

Bubnov: Pustil! Zdej že nisi več ne polip, ne stric...

Aljoška: To je — tetkin mož... Bubnov: Ena tvoja sorodnica je v ječi, druga umira...

Medvedjev (ponosno): Lažeš! Ona na umira: ona se je izgubila... (Satin se smeje).

Bubnov: Vse eno, brat! Človek, ki nima sorodnic, ni stric...

neiškim alpskim deželami. Končno se izreka, da je večji del gospodarstev in finančnih pogojev neizvedljiv. Izjava se zaključuje: Narodna skupščina mora žal računati s prisilnim položajem, ako ravno smatra st. germanski mir za narodno krivičen, politično usodopoln in gospodarsko neizvedljiv. Kar se tiče političnih in gospodarskih ozirov, mora počakati, da vidi, kake načrte imajo vlasti glede izvedbe gospodarskih in mirovnih pogojev. Pričakuje, da bodo vlasti izpolnile v odgovoru dane obljube. V zvezi narodov vidi ono instanco, ki je poklicana, priznati in trajno zagotoviti tudi naši republiki pravico, ter pooblašča kancelarja, da podpiše mirovno pogodbo.

Udmatum Rumunij.

LDU, Saint Germain, 9. (DunkU.) Odposlanec entente George Clerk je v imenu zaveznih in pridruženih držav stavlil rumunski vladi naslednje zahteve: Rumunske čete se morajo umakniti iz Madžarske v določnem roku in morajo takoj ustaviti rekviriranje; dalje morajo izročiti še rekvirirani material komisiji za obnovu in odškodnino. Rumunske čete, ki se nahajajo na madžarskih tleh, se morajo pokoriti navodilom vrhovnega sveta zaveznikov, v kolikor se tiče sestave vlade in vzdrževanja javnega reda.

Kriza na Madžarskem.

LDU, Budimpešta, 8. (ČTU.) Demisija ministrskega predsednika Heinricha je presenetila politične kroge. Krščansko-socialni meščanski blok ter večji del Lovasylve stranke se je izrekel za vlado. Načelnik minister Huszar potuje te dni na Dunaj, da nadaljuje pogajanje z ententnimi misli.

Jožef se zahvaljuje rumunskemu kralju.

Ženeva, 9. Pariški »Temps« poroča po rumunskih listih, da je postal nadvojvoda Jožef Habsburg rumunskemu kralju (svojemu prejšnjemu sovražniku!) dolgo depešo, v kateri se mu zahvaljuje za vršenje komunistov.

Francoski kmečki delnarji zahtevajo osemurni delavnik.

Pariz, 8. Štiri obstoječe organizacije francoskih težakov na kmetijah so se združile in stopile v generalno delavsko zvezo. Težaki zdaj zahtevajo osemurni delavnik.

Anglija išče poslanike za Berlin v delavskih vrstah.

Paris, 9. »Populaire« poroča, da je angleški delavski poslanec Barnett odklonil mesto veleposlanika v Berlinu in da mislijo sedaj na delavske zastopnike Clynesa ali Hendersona.

Sovjetska Rusija obljublja Kini pomoč.

Moskva, 9. Tu se je vršilo veliko zborovanje Kitajcev. Predsednik oddelka za vzhodna vprašanja pri komisarijatu za zunanje zadeve je izjavil, da je bilo že pred mesecem dni poslanih v Kina stotoseče oklicev v kitajskem jeziku, v katerih se je naznanjalo kitajskemu narodu, da značgovita sovjetska armada v Sibiriji napreduje ter se bliža, da osvobodi kitajski narod od tiranskih severnih narodov in od Japoncev. Kitajski listi in vlade v severni in južni Kini se pozivljajo, da stopijo v zvezo s sovjetsko republiko.

Napad na rusko deželno banko.

LDU, Stockholm, 8. (DunkU.) — Brezlično. Roparska tolpa, sestojča iz 16 banditov, je napadla rusko državno banko v Moskvi. Odnesele je baje 2 in pol milijona rubljev.

Ameriški senat.

LDU, Washington, 8. (DunkU.) Finančni odsek za zunanje posle je odredil, da se ima mirovna pogodba predložiti senatu s 24 pridržki, v katerih zahtevajo jamstva za udeleževanje Monroevje doktrine in za nekatera vprašanja notranje politike.

Angleške delavske zveze in politični socializem.

O tem predmetu piše »Journal des Debats«: Bolj in bolj se dozdeva, da se hočejo angleške delavske zveze odtegniti vsakemu vplivu, ki bi prihajal iz krogov, stoječih izven sindikatov ter da odklanjajo vsako izrazito strankarsko politiko. Nekdanji delavec in sedanjí poslanec ter član delavske stranke, M. Barnes, je imel te dni v Londonu znamenit govor, iz katerega je mogoče posneti nastopne misli:

Mnogo delavcev je bilo v zadnji dobi zajetih v mreže onih, ki izkušajo izpodkopati temelje države v nadi, da bodo našli na ruševinah gradiva za svoje osebne koristi. Večina voditeljev stranke so prejšnji slušatelji velikih vsenčistič; in ti ljudje si sedaj domišljajo, da so vzvišene osebnosti in da se smejo vsled tega postavljati v pozno prerokov in filozofov — med tem pa je v preprostem ljudstvu več zdravega razuma kot v njih. Današnji dobi je zelo v kvar, da se smatra problem dela le za vprašanje hrane in plače, za stvar želodca in plače. V resnici pa gre za mnogo več: za naobrazbo, za vzgojo plemenitosti duha, ki se tiče notranjega človeka mnogo bolj kot delavca-plačanca. Zalbog današnja delavnica ni več to, kar je bila svoj čas. Najlepši trenutki mojega življenja so bili oni, ki sem jih prebil v delavnici in največje zadovoljenje sem imel t'krat, ko sem imel svojim telesnim in duševnim potrebam ustreči.

K sk'pu svojega govora je dejal M. Barnes, da nikakor ni pesimist ter da je po njegovem mnenju preteča nevarnost pogina za delavstvo premagana. Zdrav razum naroda se že pričenja protiviti pojmom materializma, ki se je pojavljal v zadnjih letih. Najnevarnejši trenutek je torej še za nami.

V tekočem tednu se imajo vršiti številna zborovanja delavskih poverjenikov. V posvetovanjih se ne bodo obravnavala samo vprašanja, ki se tičejo vzajemnega, neposrednega nastopa — zdi se, da so ta način reševanja delavskega vprašanja delavske organizacije končno veljavno zavrgle — temveč se bodo ta zborovanja vršila najbrže tudi pod vplivom sk'pov, ki so jih pravkar sprejeli rudarji glede nacionalizacije podjetij.

Parlamentarni komitej delavskih zvez se je sestal ta teden v Glasgowu da dokonča svoja posvetovanja ter določi smernice, ki imajo veljati za glavno skupščino delavskih zvez, zbirajočo prihodnji teden. Na isti se bo razpravljalo o važnih vprašanjih, kakor n. pr. o nacionalizaciji glavnih podjetij ter o politiki, ki jo bo treba udeležiti glede rudnikov.

Nova orientacija strokovnih organizacij.

(Ta članek prinašamo iz glasila strokovnih organizacij »Delavec«, ker mislimo, da mora nega vsebina interesirati tudi širšo delavsko javnost).

Kakor je svetovna vojna zelo vplivala na delavske strokovne organizacije in delavske življenske razmere, smo danes vendar premagali že velik kos gorja. Militarizem je razdel s svojo okrutnostjo medna-

rodne vezi proletarijata, ker se je bal, da bi utegnil združeni proletarijat preprečiti zločinsko pobijanje in predrzne imperijalistične nakane kapitalizma, ki je vse vojno gospodarstvo uredil tako, da je izšel klub parazu na eni strani in zmagi na drugi strani, vendar na obeh straneh kot zmagovalcev. Vsa vojna bremena, vsi vojni dolgovi, ki jih je kapitalistični teror napravil na obeh straneh med vojno, je naložila pariška konferenca narodom. In če posamezne države tudi odpišejo nekaj vojnega dolga kapitalistom, izgube ti le majhen del, ker svoje dobičke poskrbijo, vsa ogromna bremena pa bodo nosili delovni sloji vseh narodov v obliki davkov, draginje, carine in izkoriščanja. Ta perspektiva je temna, je obupna, ali ker je pred nami, nam ne ostaja drugega, kakor da se opremo na svojo lastno moč, na svoje organizacije, s katerimi bomo tekmo dobe, ker so se tako lepo razvile, blagodejno vplivale na razvoj socialnogospodarskih razmer. Tesna organizacija, še popolnejša in temeljitejša po prepričanju, nego je danes, je predpogoj pri našem boju, edino sredstvo, da si olajšamo življenske pogoje in da se tudi z uspehom upremo predrznemu izkoriščanju, ki nam vsak dan bolj grozi.

Prva naloga naših bojev je demokratična uredba naše države. Že danš opažamo, da se zbira v državi neka gospoda, ki hoče uvesti absolutistične razmere. Namesto da bi se uredili notranji odnosi v državi v demokratičnem smislu, se pripravljata atentat na demokratizem od strani jugoslovanske buržoazije. Zato že danes opozarjamo na občinske volitve, ki se utegnejo vršiti še letos in prav tako tudi na volitev v ustavni državni zbor drugo leto. Od izida teh volitev bo precej odvisno, kakšno ustavo dobimo. Če bo strokovno in politično organizirano delavstvo takrat na svojem mestu, tedaj smemo tudi upati, da se v kratkem približamo socialnemu napredku v drugih državah, če pa takrat zanemarimo priliko, nas bo dolgo tlačil jugoslovanski kapital bolj nego prej tuji. V ta namen se mora organizirano delavstvo že danes pripravljati na ta boj.

Koliko važnih vprašanj imamo, na katera se le redko spominjamo. Doslej je bila naša pozornost posvečena večinoma mezdinim vprašanjem. Naravno je bilo to, ker so bile za nas življenske razmere kritične. Danes pa se bolj silijo v ospredje druga vprašanja, na katera sicer nismo pozabili, a jih nismo tako često naglašali kakor bi zaslužili.

Če hočemo res dvigniti socialni položaj delavstva, nikakor ne zadošča, da se borimo edino za večje plače. S tem v današnjem družabnem redu sicer nekoliko olajšamo razmere, bistveno pa jih ne izboljšamo, dokler ne odpravimo izkoriščanje in dokler ne zagotovimo delavcu sigurno eksistenco, dokler dela; in zadostno preskrbo, če ne more več delati, če oboli, če onemore. Vse te stvari moremo doseči le, če imamo dovolj direktnega vpliva na družbo državo.

Kaj je pri nas z delavskim varstvom, s socialnim zavarovanjem, s socializacijo obratov, z odpravo draginje, z agrarno reformo, z uvedbo delavskih zakonov, z delavskimi obratnimi nadzorniki itd. O vseh teh stvareh danes ne govorimo niti. Vse druge stvari so na dnevnem redu in niti ena stranka razen socialnodemokratične, ni svojega programa izdelala v tej smeri v podrobnosti. Vemo, da od meščanskih strank v tem pogledu nimamo ničesar pričakovati, ker se te stranke že po naravi, če tudi sprejmejo v svoj

program take točke, njim iskreno ne morejo pridružiti.

Za nas more torej biti le pot naše organizacije merodajna; z njo si moramo šele priboriti vse, kar delavstvo potrebuje, z njo moramo voditi boj za socialne reforme in za socializem. To pravzaprav niti praviti ni treba, zakaj vsak, kdor le nekoliko pregleda to politično vrvenje, uvidi, da ostane slejkoprej naše geslo: boj. Ljut boj, neustrašen boj je pred nami, ki se ga ne bojimo, ker smo vajeni dela in boja. Solidarnost delavstva je danes nezemljiva. To si naj zapomnijo vsi tisti, ki hočejo delavstvo oslepiti!

Polnoletnost.

Po srbskem in črnogorskem zakonu je polnoleten, kdor je izvršil 21. leto svoje starosti. Po avstrijskem zakonu, ki je veljal pri nas, pa tudi na Hrvaškem, pa je dosegel človek polnoletnost šele z dovršenim 24. letom; ravno tako tudi v Bosni in Hercegovini. Ta razlika se je morala izenačiti, tembolj ker smo mi s svojim dobošlom bili precej osamljeni. Naši sosedi Nemci in Lahi, kakor tudi Francozi, dosežejo polnoletnost z 21. letom, Švicarji celo že z dovršenim 20. letom. Ravno tako je v Rusiji. Tudi Nemška Avstrija je sledila temu vzgledu ter določila, da postane polnoleten, kdor izpolni 21. leto. Z zakonom z dne 31. julija 1919, ki je bil objavljen dne 2. septembra v »Službenih Novinah«, je za vsa kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev uzakonjeno, da postane vsak naš državljani polnoleten s pričetkom dneva, katerega dopolni 21. leto starosti. Za nazaj zakon ne velja. Vsi, ki so bili tedaj dne 2. septembra stari več kakor 21, pa manj kakor 24 let, so postali polnoletni z dnem 2. septembra 1919. Pozdravljamo ta zakon kot mal. toda zelo važen korak na poti izenačenja zakonov v Jugoslaviji.

Dnevne vesti.

Kreku živ spomenik.

Nedeljski »Slovenec« prinaša na prvi strani oklic, s katerim pozivlja k zgradbi živega spomenika Kreku v obliki politične šole. Oklic so podpisali ljubljanski knezoškof in drugi jugoslovanski škofi ter vrsta cerkvenih dostojanstvenikov in posvetnikov, ki so reprezentanti katoliškega klerikalizma v Jugoslaviji. Kreku živ spomenik — ali ni, po pravici se nam zdi, to ironija, če preberemo podise na tem oklicu? Krek ima na Slovenskem velike zasluge za razvoj političnega življenja in demokratičnega naziranja. Krek je bil voditelj opozicije proti dru. Šustersiču in njegovi klikli. Ljubljanski škof je skušal nekoč ta spor poravnati in ukoril Kreka, ker se ni hotel ukloniti disciplini, vendar, da je politika SLS na krivi poti. Danes je ime Kreka popularno tudi zaradi znane majske deklaracije. In politikujoča cerkev, ki reprezentira jedro klerikalne reakcije, zlorabi ime demokrata Kreka, da ustanovi pod njegovim imenom živ spomenik, ko je klerikalizem pokopal s Krekom tudi njegove demokratične nazore. Ta oklic ne pomeni nič drugega kakor pogreb demokratizma v SLS, ki pri reprezentantih cerkve ni bil nikdar odkritostren. Politična šola, živ spomenik Kreka, hoče uničiti zadnje kralj Krekovih nauk. Le eno nas tolaži: demokratično naziranje in samozavest jugoslovanskega ljudstva korenini že tako globoko v srcih ljudstva, da ga tudi ta novi naval ne ugonobi več. Jugoslovansko ljudstvo je že preveč demokratično, da bi taka »šola« imela uspehi.

»Slovenec« in Kropa.

»Slovenec« in »Večerni List« sta menda v imenu krščansko-socialnega delavstva pritožujeta, da je vsled malomarnosti getovih ljudi kropska industrija v nevarnosti. Opozarjamo ga, da so oni »getovi ljudje« ravno prisajci njegove stranke, tako na deželni vladi »Slovenije«, kakor gg. Korošec in Gostinčar pri osrednji vladi in ki bi lahko preskrbeli koks, ker se pač za delavstvo ne preskrbuje potrebščine vsak teden sproti. Demokratično-socialistična vlada ne zadeva pri kropski polomljivi nobena krivda. Gospoda Gostinčar in Smodej bi prosili, da naslovijo pritožbe vedno na pravo mesto. Če so pa to mesto oni sami, naj bodo rajši tihi. Za delavstvo se potegovati takrat, ko je že prepozno, znajo le klerikalni »strokovnjaki«. Sploh bi priporočali prav toplo obema listoma, da naj s svojimi absurdnostmi že nahata. Drugače bo naše blagohotno potrpežljivosti konec.

O pomanjkanju tobaka.

Pred par meseci smo danučen čitali, kolike množine tobaka da je policija zaplenila tihotapcem. O tem se sedaj ne čuje ničesar več in človek bi mislil, da so te kupčije prenehale. Temu pa ni tako. Prav dobro nam je znano, da se v tihotapljanje čisto mejo prav velike množine tobaka, posebno cigaret. Trafikantje se sedaj izgovarjajo, da tobaka ne »staja«, vsaj cenejšega ne. Pravijo tudi, da so še sedaj (?) v veljavni tiste tobake karte iz avstrijskih časov, na ta način cenega tobaka sodeli in dobili. Prav je sicer, da trafike izdajajo samo gotovo količino tobaka na osebo, ni pa prav, da ga skrivajo v zabojih in pravijo, da ga nimajo. Kam gre ves ta tobak, če ga ni dobili niti na karte? Dobro nam je znano, da je n. pr. v Mariboru več restavracij, kjer se delajo cele velike kupčije za vtihotapljanje tobaka v Nemško Avstrijo, znano nam je tudi, da trafike obdržujejo zase tobak, cigarete in cigare, da ga toliko dražje prodajajo restavracijam in kavarnam, kjer se gostom te stvar prodaja naravnost po horendnih cenah. Kje je kontrola? — Tobaka v Jugoslaviji vendar ne bomo siračali saj se ga prideluje vendar na stotine centov!

Stanovanjska beda v Ljubljani.

Sestala se je in uraduje od 1. septembra v Ljubljani državna stanovanjska komisija. Ali bo ona kaj ogromni nalogi, ki jo čaka, da poskrbi stredo stotinam družin, kajli poglavarji služijo koristim domovne? Ali bo imela dovolj odločnosti, poskrbeti za to, da se iz Ljubljane čimprej umaknejo stranke, ki lahko žive na deželi, ne da bi bili s tem ogroženi njih življenski pogoji in ne da bi s tem škodili javnim koristim? Brezstanovanjci hočejo pokazati, da jih mineva potrpežljivost in so odločeni javno pokazati na pot, ki jo hočejo nastopiti, ako bi bili primorani ostati čez zimo brez stanovanja. V ta namen sklicujejo javen shod, ki se vrši v petek, dne 12. septembra ob 19. uri 30 minut v »Mestnem domu«. Komur je stanovanjska kriza mar, naj se shoda udeleži!

Preki sod ukinjen.

V nekaterih krajih Slovenije svoj čas proglašeni preki sod se ukine in se ukinitje takoj razglasi.

Uporaba šolskih prostorov za izvenšolske prireditve.

Šolska poslopja se smejo oddati samo za učne namene, telovadnice za telovadbo, vendar se v slučajih, da so dani ti pogoji, uporabo ne sme odrediti nobeni stranki proti zagoto-

Aljoška: Vaša ekselencia! Bobnar penzionirane koze!

Kuma ima soldo, jaz jih pa nimam, zato sem vesel in se zanjo zanimam!

Mraz!

(Gušavec vstopi; potem — do konca akta — še nekoliko možkih in ženskih. Slačijo se, hodijo spat in smrče).

Gušavec: Bubnov! Zakaj si pa zbežal?

Bubnov: Sem pojdil! Sedl... Zapojmo, brati! Tisto, ki jo imam jaz rad... a?

Tatar: Zdal je noč... spat! treba! Pesmo pet po dnevi treba!

Satin: Nič se ne jezi, knez! Sem pojdil!

Tatar: Kako, nič se ne jezi? Šum bo...

Kadar pesem pojejo... šum...

Bubnov (stopi k njemu): Knez! Kaj je pa z roko? So ti jo odrezali?

Tatar: Zakaj? Počakaj... mogoče ne bo treba rezati... Roka ni iz železa... odrežeš knalu!

Gušavec: Težka stvar. Asanka! Brez roke — ne boš za nič! Našega brata bo hrbitu

in po rokah cenijo... Roke ni — človeka ni! Pokli vodko pit... In nobene besede več!

Kvašnja (vstopi): Ah, prijatelji moji mili! Znal je mraz! Zebe... Je moj polip tukaj? He!

Medvedjev: Evo me!

Kvašnja: Ze spet mojo bluzo okrog vlačiš? In zdi se mi, da si ga malo: Kaj pa to pomeni?

Medvedjev: Od je bil... Bubnov...

In — mraz...

Kvašnja: Le pazi se, ti... Ne lomi ga...

Alo spati!

Medvedjev (gre v kuhinjo): Spat grem lahko... hočem... čas je!

Satin: Kaj pa si tako stroga z njim?

Kvašnja: Norec, ne gre drugače. S takim možem gre samo s strogostjo. Vzela sem ga za sožitelja: mislila sem, koristen mi bo...

on je voljški človek, vi pa — pisana kompanija... ker moje delo je boljše! A on je začel pitli! Kaj mi bo to!

Satin: Slabega pomočnika si si izbrala.

Kvašnja: Saj ni boljše... Ti z menoj ne maraš živeti... ti si tak... Če bi živel z menoj, več kot en teden tako nebi... zaigral bi mené in vso molo šaro...

Satin (se smeje): To je res, gospodinja! Zaigram...

Kvašnja: Aljoška!

Aljoška: No, jaz?

Kvašnja: Kaj pa ti o meni jezik brasi?

Aljoška: Jaz? Vse! Vse po pravici in po vesti. Tako pravim: baba! Imenitna! Mesa, masti, kosti — štristo funtov, možganov pa še za en lot ne!

Kvašnja: Kaj pa lažeš? Pa še veliko možganov imam... In govoriš okrog, da pretepam svojega polipa...

Aljoška: Jaz sem mislil, da si ga tepla takrat, ko si ga vlekla za lase...

Kvašnja (se smeje): Norec! Kaj sam ne vidiš. Umazano perilo se doma pere... On je pa užaljen... Zavoljo tvolega natolcevarja je začel poplavit...

Aljoška: Tudi koka bo začela piti, če resnico govoriš, a?

(Satin in Klešč se smejeta).

Kvašnja: Kakšen človek si ti, Aljoška?

Aljoška: Najbolše vrste človek. Kamor gledajo oči, te me vleče!

Bubnov (kraj Tatarovega pograda): Alo! Vse eno — pa ne bodo spalil! Peli bomo...

vso noč! Gušavec!

Gušavec: Peli? Dobro...

Aljoška: Jaz bom pa igral!

Satin: Bomo poslušali!

Tatar (se smeja): No, Bubnov, dal vino! Bomo pit, bomo vesel... pride smrt...

bomo umreti...

Bubnov: Najlj mu, Satin! Gušavec, sedi! Eh, brati! Malo je treba človeku! Napli sem se, sedaj sem vesel! Gušavec! Začni...

tisto, tisto imam jaz rad! Zapoj... da za plakam!

Job (zapoje): Solnce vzhaja in zahaja.

Bubnov (pada vmes): V molji ječ! Je temno!

(Vrata se naenkrat odpro).

Baron (stoji na pragu in kriči): El, vil Sem! Hitro! Na dvorišču... tam... se jo obesil... Akter!

(Molk. Vsi gledajo Barona. Za njegovim hrbotom se prikaže Nastja in gre počasi z široko odprtimi očmi k mizi).

Satin (neglasno): Pokvaril nam je pesem... norec!

(Zaveza.)

predlaga skupina dr. Korošca, so se pogajanja zopet razbila in se bodo nadaljevala. Dokler se ne doseže popolnega sporazuma. Narodno predstavništvo ne bo imelo sej. Po sedanjem stanju pogajani bi dobili radikalni šest portfeljev mesto prvotno določenih pet; Demokratska zajednica bi dobila sedem portfeljev, socialni demokratje pa tri, medtem ko bi bilo ministrstvo za zunanje posle poverjeno dr. Trumbiču, ministrstvo vojne pa generalu Hadžiču. Demokratska zajednica bi dobila nastopnih sedem portfeljev: ministrstvo financ, pravosodja, prosvete, prometa, pošte in brzojava, agrarne reforme in verstva. Radikalci pa bi dobili: ministrstva za ustavotvorno skupščino, trgovino, poljedelstvo, narodno zdravstvo, javna dela ter šume in rude.

»Pravda« in ostali beograjski listi naglašajo, da dr. Korošec ne vstopi v vlado, ker se temu protivi socialisti, vendar se ne ve, kaj namerava storiti dr. Korošec. Danes ob desetih so prišli radikalci sejo. Zdi se, da se bo našel način, da pride v vlado dr. Korošec.

»Pravda« piše na uvodnem mestu, da je imel ministrijski predsednik Davidovič na nedeljski seji, ki jo je imel ob sedemnajstih z Narodnim klubom, pripravljen dati poslednjemu bansko mesto na Hrvaškem. Dovoliti pa ni hotel, da se povrnejo banu one pravice, ki jih je imel prej. Narodni klub ni hotel pristati.

Kultura.

Repertoar Narodnega Gledališča v Ljubljani. Drama. V sredo dne 10. septembra: »Dnevi našega življenja« D/1. V četrtek dne 11. septembra: »Oče« abonement C/1. V petek dne 12. septembra zaprto.

Glasbena Matica. Koncert, v katerem nastopi slovenski klavirski virtuoz g. Ciril Ličar se vrši v petek 12. tm. v Unionski dvorani. G. Ličar je lani spremljal mojstra Kocijana in kot spremljevalec in solist vzbudil občudovanje svoje mojstrske igre. Sedaj nastopi prvič kot solist pri nas z prav velikim pianističnim sporedom. Izvajal bo: Korral in Fuga; iz češke moderne literature: Vitešlava Novaka Dve Eklogi št. 1. in 4. slednja ima naslov »V narodnem tonu«; Dolje Dvorakov Bac-

chanale, znameniti Chopinov Scherzo v B molu in Lisztovo grandiozno Tarantello pod naslovom »Venezia e Napoli«. — V koncertu Cirila Ličarja bo tudi sodelovala odlična hrvaška koncertna in operna pevka altistinja gđ. Vilma de Thierry. Pevka bo izvajala pesmi in arije iz repertoarja altistinje. Speve iz Trubadurja; Samson in Dalila; Carmen; iz hrvaške in srbske literature: pesmi: Zajčev Vir; Ružičev Ljubav; Konjo- vičev Aman djevojko, in iz moderne literature: Marxovo Blažena noč; Stahrovo Gomorrah; in Straussovo Cecilijs. Spored bo v klavirskem in pevskem oziru zanimiv in vreden poseta. Vstopnice v trafiki v Prešernovi ulici št. 54.

Najnovejša poročila.

(Vesti LDU.)

POSVETOVANJE O NEMŠKO-AVSTRIJSKI MIROVNI POGODBI.

Belgrad, 9. V nedeljo popoldne se je vršila seja med vlado in načelniki vseh parlamentarnih skupin. Na tej seji so razpravljali o našem zunanjem položaju povodom predstoležnega podpisa mirovne pogodbe v Nemško Avstrijo. Pri tej priliki so bili poslanci opozorjeni na poedine momente in dele pogodbe, katere se tičejo naše stvari.

RUMUNIJA PODPIŠE.

Rotterdam, 9. (ČTU.) Iz Pariza se javlja, da je vrhovni zavezniki svet vzel na znanje rumunsko noto, v kateri se rumunska delegacija v Parizu pooblašča, da podpiše mirovno pogodbo z Nemško Avstrijo. Zahteva se nekaj pridržkov v vprašanju manjšinskega varstva.

IZROČITEV BULGARSKE POGODBE.

Haag, 9. (ČTU.) Jutri pričakujejo izročitev bulgarske mirovne pogodbe.

AVSTRIJSKA NARODNA SKUPŠČINA.

Dunaj, 9. (ČTU.) »Parlamentarische Korrespondenz« poroča, da se narodna skupščina zopet snide koncem tega ali začetkom prihodnjega meseca. Prihodnji odmor je smatrati letos za parlamentarne počitnice.

ANGLEŠKA POKROVITELJ ESTONSKA.

Moravska Ostrova, 9. (ČTU.) »Nowa Reforma« navaja poročilo litavskega tiskovnega urada, da prevzamejo Angleži pokroviteljstvo nad Estonko.

DELAVSKA KONFERENCA V GLASGOWU.

Amsterdam, 9. (DunkU.) Konferenca delavskih organizacij v Glasgowu se je včeraj otvorila. Predsednik Bunning je imel otvoritveni govor, kjer se je oficijelno izrazil proti vojni z Rusijo. Nato je govoril proti politiki neposrednega nastopanja, ki je po njegovem mnenju dokaz šibko-sli delavstva. Angleški delavci lahko izvedejo vse reforme pravnim putem, namreč potem volitev. Vlada se ni držala programa, ki ga je razvijala pri zadnjih volitvah. Spominjal je delavce, naj složno dvigajo produkcijo, in je izrazil up, da pride v bližnji bodočnosti na Angleškem delavska stranka na krmilo.

POGAJANJA MED ESTONSKO IN SOVJETSKO RUSIJO.

Moskva, 9. (DunkU.) Estonka vlada je pričela mirovna pogajanja z rusko sovjetsko vlado.

Izdajatelj: Josip Petejan. Odgovorni urednik: Rudolf Golouh. Tisk »Učit. tiskarne« v Ljubljani.

Pozabila se je ročna torbica v vlaku št. 39 v nedeljo na južnem kolodvoru v Ljubljani. Pošten najditelj se prosi, da jo pošlje po pošti na drožarno Košmeri, Ljubljana, Frančiškanska ulica 6, proti dobri nagradi. Papirji nimajo za najditelja nobene vrednosti, so pa za stranko velike važnosti. Denar se lahko obdrži.

ŠOTO

za kurjavo, izolacije, stelivo in druge svrhe uporabljivo dobavlja v vagonih in na drobno

F. & A. Uher, Ljubljana.

Telegr. Uherped. Inter. Telefon 117. 523 3-1

Krojarske pomočnike, tudi one, ki vzamejo delo na dom, sprejme s plačo 1. razr. krojaška tvrdka K. PUCNIK, Sodna ulica 3. 508

Miši, podgane, stenice, ščurki! Izdelovalne in razpošiljalev preizkušene radikalno učinkujoče uničevalne sredstva, za katero vsak dan dohajajo zahvalna pisma. Za podgane in miši K 6; za ščurke K 6—; posebna močna tinktura za stenice K 6—, uničevalec moljev K 3—; prašek proti mrčesu K 5—; mazilo za človeške uši K 3; mazilo proti ušem pri živalih K 3; prašek za uši v obleki in perilu K 3; prašek proti pernemu ušem K 3; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) in mravljam K 3; Pošilja po povzetju: Zavod za pokončevanje mrčesa M. Jünker, Zagreb 40, Petrinjska ulica 3, III. 14

Inženir dr. Miroslav Kasal oblastveno poverjeni stavbeni inženir. Specijelno stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe v Ljubljani, Hilšerjeva ulica št. 7.

Izvršuje strokovno: Naprave za izrabo vodnih sil, vodne žage, elektrarne, betonske in železobetonske jezove, mostove, železobetonska tovarniška poslopja, skladišča, betonske rezervoarje, železobetonsko oporno zidovje in vse druge betonske in železobetonske konstrukcije.

Prevzema v strokovno izvršitev vse načrte stavbene inženirske stroke. Tehniška mnenja. — Zastopstvo strank v tehniških zadevah. 184

Širite in naročajte „DEMOKRACIJO“!

Podružnico v Mariboru

Gospodsk. ul. št. 38,

je ustanovila tovarna za

barvanje in kemično čiščenje oblek in vsevrstnega blaga svetlolikanje (ovratnikov, srajc, zapesnic i. t. d.)

Jos. Reich

524 3-1

Ljubljana Novo mesto Maribor.

Menjalnica ter informacijska pisarna d. z o. z.

v Ljubljani, nasproti južnemu kolodvoru

kupuje in prodaja tuje valute vedno po najugodnejšem dnevnem kurzu. Bavi se poleg tega z bančno in trgovsko komisijo, sprejema v inkaso devize na vsa inozemska tržišča, kupuje in prodaja tu in inozemske vrednostne papirje in daje informacije o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah. — Vodstvo v rokah strokovnjakov — bivših bančnih uradnikov. 516

Dr. ANT. BRECELJ

prej primarij v Gorici, strokovnjak za notranje in otroške bolezni, zdaj v Ljubljani, na Bregu št. 10

sprejema od 10—12 in od 3—4.

513

Jugoslovanski kreditni zavod

Marijin trg 8

r. z. z o. z., v Ljubljani

Wolfova ul. 1

Sto in stoletja smo bili zaslužnjeni in hlapci na lastni zemlji, končno smo dosegli svojo svobodno neodvisno državo. S tem pa še ni doseženo vse, kajti s tem je ustvarjena šele podlaga, so dani šele pogoji za razvoj in napredek in baš sedaj je treba intenzivnega dela na gospodarskem polju.

Slovenska zemlja je vsled svoje ugodne lege in obilice prirodnih zakladov tako pripravna za industrijalno delo, da nas bodo tuji zopet zaslužnili v kljub naši lastni državi, če se ne bomo gospodarsko ojačili in osamosvojili.

Kakor hitro dobi moč tuji kapital, smo uničeni in gospodarsko zaslužnjeni. Rešiti nas more le intenzivno gospodarsko delo med kmetskim in meščanskim prebivalstvom. To se bo pa dalo doseči s pospeševanjem slovenske trgovine, industrije ter obrti. Naši trgovini, industriji in obrti se odpira velikansko polje.

Delajmo, da nas tuji ne prehitijo! Ker je pa za gospodarsko delo treba denarja, denarja in zopet denarja, mobilizirajmo o pravem času svoj kapital, da nas ne prehitijo tuji, osobito židi, ki rinejo v Jugoslavijo kot v obljubljeno deželo, ker vedo, da je pri nas — bodočnost.

Če smo tudi majhen, reven narod, a v združenju je moč, ki je ne premagajo posamezniki, bogatini tuji. Raditega so se združili slovenski in hrvaški trgovci in obrtniki ter osnovali »Jugoslovanski kreditni zavod«, registrirano zadrugo z omejeno zavezo v Ljubljani, ki se bo iz majhnih početkov razvila v velik zavod, ki bo ščitil in podpiral jugoslovansko trgovino, industrijo in obrt.

Vabimo na sodelovanje vse, ki jim je razvoj in napredek slovenske trgovine, industrije in obrti pri srcu. Po sklepu občnega zbora z dne 12. junija t. l. razpisujemo

I. subskripcijo en milijon kron deležev

in sicer 10.000 deležev po 100 K (sto kron), da se tudi mali trgovec in obrtnik lahko udeleži. Vsakdo lahko podpiše poljubno število deležev. Vsak delež ima na občnem zboru en glas. Priglašeni deleži se imajo vplačati takoj ali najkasneje do konca tega leta. Deleži se glasijo na vplačitelja in imajo pravico do dividende od 1. januarja 1920 naprej. Pred 1. januarjem 1920 vplačani deleži se bodo od dneva vplačila do konca leta obrestovali po sklepu občnega zbora.

Pri nadaljnjih emisijah deležev bodo imeli vedno prednost priglašenci te prve emisije.

Pojasnila daje in prijave ter vplačila sprejema »Jugoslovanski kreditni zavod«, r. z. z o. z., v Ljubljani, Marijin trg 8 in Wolfova ulica 1.

Velika je postala naša domovina in čaka nas mnogo gospodarskega dela. Osvobodili smo se narodno — osvoboditi se moramo pa tudi gospodarsko, ker le neodvisno in pozitivno gospodarstvo je in bo podlaga zdravi in močni državi, kakršno si pač želimo. Mobilizirajmo torej svoj kapital... Kamen do kamena, zrno do zrna... in če smo tudi majhen narod, združeni bomo zmagali tudi gospodarski.

Upravni svet.

Jugoslovanski kreditni zavod

Marijin trg 8 r. z. z o. z., v Ljubljani Wolfova ulica 1

sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje po

4 %

čistih brez odbitka.

Inkaso faktur in trgovske informacije. Izdaja čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta. — Daje posojila na vknjižbo, poroštvo, vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji.

Neposredno pod državnim nadzorstvom.